

Uppdatering av styrande dokument för miljöanpassat byggande

Exploateringsnämnden 2024-08-26

Hanna Svanström, enhetschef mark och miljö och Carin Borgelsson, byggnadsingenjör

- Programmet för miljöanpassat byggande (MAB) beslutades av FN 2009-05-04. En mindre översyn gjordes 2015 och en genomgripande revidering (MAB 2.0) beslutades 2017-11-27.
- SLK har begärt att förvaltningen (EXF) anpassar dokumentets benämning i enlighet med stadens gällande riktlinjer för styrande dokument.
- Fastighetsnämnden beslutade 2021-12-13 att exploatörer ska få möjligheten att tillämpa alternativa certifieringssystem, som på en övergripande nivå överensstämmer med MAB.
- I KF:s budget för 2024 och i förvaltningens verksamhetsplan framgår uppdraget att *via markanvisningar ställa miljökrav på klimatneutralt byggande, återbruk och energieffektivitet för bostäder och andra verksamheter.*

Överväganden

- **Förslaget innebär en mindre översyn där kraven på klimatneutralt byggande lyfts in för markanvisningar från och med 2024 (ev. 2025).** Det innebär att det inte krävs någon regelrätt revidering av hela Miljöanpassat byggande med extern remiss som är ett mycket omfattande arbetet.
- **Det befintliga kravet på klimatberäkningar (M10) anpassas** till att följa senare certifieringssystem och till Boverkets byggreglers (BBR) krav på klimatberäkningar. Det ges möjlighet till att klimatberäkningar kan göras även enligt senare versioner av Miljöbyggnad (MB 3.2 eller 4.0).
- Checklistans förklaringar uppdateras med information om nämndens beslut från 2021 där alternativa certifieringssystem kan tillämpas i redan beslutade markanvisningar och genomförandeavtal så länge köpekontrakt inte tecknats.
- Checklisten för miljöanpassat byggande ses över och uppenbart onödiga krav tas bort dvs. de där lagstiftningen hunnit i kapp.
 - Krav på ljuskällor med låg halt kvicksilver – idag är glödlampor, halogenljuskällor och lysrör ersatta av LED-ljuskällor.

Energikrav för bostäder lämnas oförändrade:

- Energikravet för bostäder som anges i miljöanpassat byggande bedöms fortfarande vara relevant. Nu när SBF följer upp BBR:s krav på dagsljus och kräver in dagsljusberäkningar så har det blivit svårare att nå kravet på 60 kWh/kvm (nettoenergi= gäller för både el och FJV).
- Kravet på maximalt bruttoeffektbehov för uppvärmning kräver fortfarande anpassningar i form av bra klimatskal (mycket isolering), energieffektiva fönster (U-värde 0,8-0,9) samt återvinning på frånluften (FTX).

Överväganden, forts.

Nya riktlinjer avseende klimatneutralt byggande:

- Riktlinjen M10 i checklistan MAB 2.0 som rör Livscykelanalys (LCA/klimatdeklaration) kompletteras med markstrategis formuleringar avseende klimatneutralt byggande och krav kring återbruk.

Förslag

- Som en anpassning till Göteborgs Stads riktlinjer för styrande dokument justeras benämningen från Program för miljöanpassat byggande till **Riktlinjer för miljöanpassat byggande**.
- **M10 justeras så även senare versioner av MB kan tillämpas för klimatberäkningar.** Formuleringen i riktlinjen M10 gällande livscykelanalys hänvisar i dag till Miljöbyggnads (MB 3.0) indikator 15 med målnivån GULD (dock avgör tillgången på klimatdata via s.k. EPD:er (Miljövarudeklarationer) om man kan nå GULD-nivån). I väntan på att materialtillverkarna tar fram EPD:er i tillräcklig omfattning gäller nivån SILVER. Den formuleringen gäller för markanvisningar från och med 2018 till och med 2023.
- **Ett tillägg görs i riktlinjen M10 för markanvisningar fr.o.m. 2024** där det hänvisas till markstrategis förslag till klimat- och återbrukskrav. De krav på klimatneutralitet som anges i markanvisningen gäller därmed för projektet. Formuleringen gör att miljöanpassat byggande inte behöver justeras allteftersom klimatkraven för markanvisningarna förändras och utvecklas över tid.
- Checklistans förklaringar uppdateras med information om att alternativa certifieringssystem som beslutades 2021 kan tillämpas efter dialog/avstämning med förvaltningens PL/HL och så länge köpekontrakt inte tecknats.
- Checklisten för miljöanpassat byggande ses samtidigt över och uppenbart onödiga krav tas bort.

MAB 2.0-2017

Göteborgs
Stad

M10	Redovisning av klimatpåverkan från stommen och grundkonstruktionen i gram CO ₂ -e per A _{temp} i enlighet med Miljöbyggnad 3.0 indikator 15.	Guld enligt Miljöbyggnad 3.0 Klimatpåverkan vid produktion och transport av byggvaror, dvs A1, A2, A3 och A4. Minst 70 % av klimatpåverkan för produktion av byggvarorna baseras på produktspecifika EPD:er. Klimatpåverkan från transporter beräknas med generiska uppgifter för transportsätt och faktiska transportsträckor. Klimatpåverkan från A1, A2, A3 och A4 i g CO₂e/m²A_{temp} ska vara 10 % lägre än SILVER.	BH, konsulter	Redovisning av resultat i enlighet med Miljöbyggnad 3.0 indikator 15.
------------	--	---	---------------	---

Förslag MAB 2.1-2024

Göteborgs
Stad

M10:1	Markanvisningar 2018-2023: Redovisning av klimatpåverkan från stommen och grundkonstruktionen i gram CO₂-e per Atemp i enlighet med Miljöbyggnad 3.0 indikator 15 eller senare version.	Guld enligt Miljöbyggnad 3.0, eller senare version. Klimatpåverkan vid produktion och transport av byggvaror, dvs A1, A2, A3 och A4. Minst 70 % av klimatpåverkan för produktion av byggvarorna baseras på produktspecifika EPD:er. Klimatpåverkan från transporter beräknas med generiska uppgifter för transportsätt och faktiska transportsträckor. Klimatpåverkan från A1, A2, A3 och A4 i g CO₂e/m²Atemp ska vara 10 % lägre än SILVER.	BH, konsulter	Redovisning av resultat i enlighet med Miljöbyggnad 3.0 indikator 15 eller senare version.
M10:2	Markanvisningar från och med 2024: Krav på klimatneutralitet och återbruk i enlighet med Exploateringsförvaltningens skrift Klimatneutralt Byggnad och Återbrukat Byggnadsmaterial - Hållbarhetskrav i Markanvisningar inom Göteborgs Stad.	För projektet gäller de målnivåer avseende klimatprestanda som anges i markanvisningen. Av de olika byggdelen och målnivåer på återbruk som anges i markanvisningen ska angivet antal som valts för det aktuella projektet redovisas.	BH, konsulter	Beräkningsunderlag, EPD:er och redovisning av de byggdelen som valts ut för återbruk ska redovisas.

